

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie voor de
Rijksuitgaven

Aan de vaste Kamercommissies

Plaats en datum: Den Haag, 29 juli 2021
Betreft: Behandeling ontwerpbegrotingen 2022
Ons kenmerk: 2021Z14053/2021D29927

Geachte commissievoorzitters,

In deze brief adviseert de commissie voor de Rijksuitgaven u over de behandeling van de rijksbegroting 2022. De Kamer heeft het schema voor de behandeling van de verschillende begrotingshoofdstukken vastgesteld op donderdag 8 juli jl. Dit schema treft u aan in de bijlage van deze brief.

Begrotingsbehandeling in de commissies

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de vaste commissies besluiten te nemen over:

1. inbrengtermijnen voor feitelijke vragen;
2. het houden van een wetgevingsoverleg;
3. het aanwijzen van één of meer rapporteurs;
4. expliciete aandacht voor de Strategische Evaluatieagenda (SEA).

Aanbeveling 1: Inbrengtermijnen voor feitelijke vragen

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de vaste commissies om feitelijke vragen te stellen over de afzonderlijke begrotingsstukken en de inbrengtermijnen zo vast te stellen dat de antwoorden beschikbaar zijn voor een eventueel wetgevingsoverleg.

Aanbeveling 2: Wetgevingsoverleg

De commissie voor de Rijksuitgaven doet de aanbeveling om een wetgevingsoverleg te houden. Daarvoor zijn twee vormen te onderscheiden:

- Wetgevingsoverleg in de vorm van een begrotingsonderzoek, waarbij de commissie gericht aandacht besteedt aan de opzet en kwaliteit van de begroting in termen van adequate doelen, prestatiegegevens, indicatoren en financiële instrumenten. Het is gebruikelijk dat commissies daarnaast ook enkele specifieke thema's die in de begroting aan de orde komen, agenderen voor het begrotingsonderzoek.
- Wetgevingsoverleg over een deel van de begroting. Ervaring leert dat het voor veel commissies wenselijk is om al dan niet in aanvulling op een begrotingsonderzoek een deel van de begroting of van het beleidsterrein in een afzonderlijk wetgevingsoverleg te behandelen. Deze variant wordt soms ook gekozen met het oog op verdeling van beleidsterreinen tussen bewindslieden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl

Aanbeveling 3: Inzet van rapporteurs

De commissie voor de Rijksuitgaven doet de aanbeveling om één of meer rapporteurs te benoemen die namens de commissie de kwaliteit van de begrotingsvoorstellen beoordelen. Steeds meer commissies kiezen ervoor om zowel bij de begroting als het jaarverslag een (duo van) rapporteur(s) aan te wijzen, die namens de commissie de kwaliteit van de begrotingsvoorstellen beoordelen (bijvoorbeeld op informatiegehalte, inzichtelijkheid, concreetheid, de Strategische Evaluatieagenda, afrekenbaarheid). In het algemeen bestaat een duo rapporteurs uit één lid van een coalitiepartij en één lid van een oppositiepartij. De inzet van rapporteurs blijkt in de praktijk te leiden tot concretere toezeggingen over het verbeteren van de kwaliteit van de begroting. Rapporteurs kunnen een beroep doen op ondersteuning van de commissiestaf en gebruikmaken van de Handreiking controle begroting en verantwoording.

Ter voorbereiding op het rapporteurschap is de commissie voor de Rijksuitgaven voornemens om in de week na de Algemene Politieke Beschouwingen een inspiratie- en intervisiebijeenkomst te organiseren voor rapporteurs. Tijdens deze bijeenkomst zal tevens het Grote Begrotingsboek voor Kamerleden worden gepresenteerd: een naslagwerk over begrotingstechnische vraagstukken vanuit parlementair perspectief. Meer informatie over deze bijeenkomst volgt in september.

Aanbeveling 4: expliciete aandacht voor Strategische Evaluatieagenda

In de begrotingsstukken die de Kamer vorig jaar op Prinsjesdag ontving is een eerste kwaliteitsslag gemaakt met betrekking tot de departementale Strategische Evaluatieagenda's (SEA's). Het doel daarvan is te komen tot betere en meer bruikbare inzichten in de maatschappelijke waarde van beleid op belangrijke thema's. De SEA zou meer aandacht moeten schenken aan leren, ex ante- en ex durante-evaluaties, en het opdoen van relevante en tijdige inzichten voor het verbeteren van beleid dan de traditionele cyclus van beleidsdoorlichtingen.

“Met de SEA komt meer nadruk op het aan de voorkant bepalen van de inzichtbehoefte van beleidsmakers en de Tweede Kamer dan in de huidige situatie. Ook beschrijft de SEA hoe wordt gerapporteerd over het inzicht in (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van de belangrijke beleidsthema's. Wat betreft de vorm zal er met de SEA meer flexibiliteit komen dan met de huidige beleidsdoorlichting.”

(Vierde voortgangsrapportage Inzicht in Kwaliteit, Kamerstuk 31865, nr. 184, p.4)

Bij de SEA voor 2022 ligt de nadruk op het verbinden van de strategische agendering met de inzichtbehoefte en verwachte besluitvormingsmomenten. De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de vaste commissies hierover het gesprek aan te gaan met de verantwoordelijke bewindslieden en zich hierover desgewenst nader te laten informeren in een technische briefing.

Begrotingsbrieven Algemene Rekenkamer

Net als voorgaande jaren informeert de Algemene Rekenkamer de Kamer via brieven over aandachtspunten bij de verschillende begrotingshoofdstukken. Deze brieven worden gepubliceerd voor de betreffende begrotingsbehandeling. Het streven van de Algemene Rekenkamer is om deze brieven zodanig te schrijven dat zij desgewenst direct bruikbaar zijn voor Kamerleden.

De commissie voor de Rijksuitgaven adviseert de commissies om de ontvangst van deze brieven af te wachten en na ontvangst, eventueel in overleg met de Algemene Rekenkamer, af te wegen of er behoefte is aan een technische briefing hierover.

Plenaire begrotingsbehandeling

De plenaire behandeling van iedere begroting vindt plaats in een debat. Veelal wordt dit gehouden in twee termijnen die bewust over twee vergaderdagen worden gespreid. De totale spreektijd die de fracties krijgen voor alle plenaire begrotingsbehandelingen is centraal via een verdeelsleutel vastgesteld (zie bijlage). De fracties kunnen vervolgens de hun toebedeelde spreektijd naar eigen inzicht verdelen over de verschillende begrotingsbehandelingen. De integrale plenaire afronding door stemmingen over alle begrotingen wordt voorzien op dinsdag 7 december 2021.

Praktijkworkshops begrotingsbehandeling, inclusief amenderen rijksbegroting

De week voor Prinsjesdag kunnen Kamerleden en fractiemedewerkers deelnemen aan praktijkworkshops begrotingsbehandeling, inclusief amenderen rijksbegroting. Deze workshops worden verzorgd door medewerkers van de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO) en de staf van de commissie voor de Rijksuitgaven. Voor dit jaar worden de volgende bijeenkomsten voorzien:

- **Begrotingen onder de loep:** hoe lees je een begroting? Deelname mogelijk op maandag 13 september (15:00-17:00) en vrijdag 17 september (13:00-15:00)
- **Workshop Amenderen:** introductie in amenderen en zelf amendementen maken. Deelname is mogelijk op vrijdag 24 september (13:00-15:00) en maandag 27 september (15:00-17:00)

Vernieuwd www.rijksfinancien.nl

Op Prinsjesdag 2020 is de vernieuwde versie van rijksbegroting.nl (wetsteksten en documenten met betrekking tot begrotingen, inclusief open data) en rijksfinancien.nl (visualisaties begrotingsinformatie door middel van open data, inclusief verrijkingen) gelanceerd. De twee websites zijn sindsdien geïntegreerd in één portaal, dat nog steeds de wetsteksten aanbiedt, maar dan verrijkt met aanvullende gegevens, zoals cijfermateriaal, evaluaties, dashboards en externe websites. Zo kan een completer beeld gegeven worden van alle informatie die de begroting en verantwoording omgeeft. Meer informatie vindt u op www.rijksfinancien.nl.

Voor praktische vragen over de begrotingsbehandeling kunt u terecht bij de kenniscoördinator van uw commissie of de Dienst Analyse en Onderzoek.

Hoogachtend,

de fungerend voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,

J.C. Sneller

de griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,

M. Schukkink

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ru@tweedekamer.nl

Bijlage: Schema behandeling rijksbegrotingshoofdstukken najaar 2021

De Kamer ontvangt de rijksbegroting 2022 op dinsdag 21 september 2021. Op donderdag 8 juli 2021 heeft de Kamer besloten tot het volgende schema voor de behandeling:

- de week van 5 oktober: de Algemene Financiële Beschouwingen;
- de week van 12 oktober: Algemene Zaken, de Koning en Koninkrijksrelaties;
- de week van 26 oktober: Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- de week van 2 november: Economische Zaken en Klimaat en Infrastructuur en Waterstaat;
- de week van 9 november: Defensie;
- de week van 16 november: Buitenlandse Zaken, Onderwijs Cultuur en Wetenschap;
- de week van 23 november: Justitie en Veiligheid en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
- de week van 30 november: Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- 7 december: Stemmingen over alle begrotingen.

Daarbij gelden de volgende spreektijden voor de fracties:

VVD	352 minuten
D66	272 minuten
PVV	216 minuten
CDA	200 minuten
SP	152 minuten
PvdA	152 minuten
GroenLinks	144 minuten
Partij voor de Dieren	128 minuten
ChristenUnie	120 minuten
FVD	120 minuten
Volt	104 minuten
JA21	104 minuten
SGP	104 minuten
DENK	104 minuten
Fractie Den Haan	88 minuten
BBB	88 minuten
BIJ1	88 minuten
Groep Van Haga	44 minuten